На нашу думку, пошук критеріїв типології французьких ділових листів потрібно вести з урахуванням їхнього комунікативно-прагматичного аспекту, який представляє мовну / мовленнєву реалізацію прагматичної мети автора. Комерційний лист може бути і засобом впливу на адресата, і результатом цього впливу, він виконує певну комунікативно-прагматичну функцію, яку ми розуміємо як типову конвенціональну мовленнєву реалізацію прагматичної мети автора, зумовлену нормами соціально-функціональної сфери.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Брус М. П. Українське ділове мовлення : навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Івано-Франківськ : Тіповіт, 2014. 306 с.

2. Зубков М. Г. Сучасна українська ділова мова : Підруч. для вищ. та серед. навч. закладів. Харків : ФОП Співак Т. К., 2009. 400 с.

3. Карпенко О. О. Сучасне діловодство : навч. посіб. Харків : Нац. аерокосм. ун-т «Харк. авіац. ін-т», 2009. 75 с.

4. Універсальний довідник з ділових паперів та ділової етики. Київ : Довіра, 2003. 623 с.

5. Шевчук С. В. Українське ділове мовлення : навч. посіб. Київ : Вища школа, 2004. 302 с.

Наталія Мочалова
старший викладач
кафедри прикладної лінгвістики
(Національний університет кораблебудування
ім. адмірала Макарова)

ОСОБЛИВОСТІ ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ ФОНЕТИКИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Освітній процес в Україні з 2020 року переважно проводиться дистанційно, і це спонукає освітян шукати нові методи та форми роботи, залучати на заняттях різні освітні технології та технічні засоби комунікації, до яких мають доступ студенти та викладачі. Швидкий розвиток навчальних технологій та зацікавленість різних компаній (як Google) у використанні їхнього продукту в дистанційному навчанні дозволяє викладача отримати доступ і практично застосовувати різні програми та мобільні застосунки в навчанні іноземної мови. Однак, важливо розуміти принципи відбору таких технологій: їх слід включати в навчальний процес після ретельного аналізу їхньої функціональності та користі для формування різних навчальних цілей відповідно до таксономії Блума.

В умовах дистанційного навчання особливі виклики чекають на викладачів таких дисциплін, в яких для повноцінного досягнення навчальних цілей, об'єктивного оцінювання та постійного моніторингу процесу компонент

самостійного асинхронного навчання повинен бути значно меншим за синхронне навчання під керівництвом викладача. До таких дисциплін відносимо і фонетику англійської мови. Так, серед питань, які потребують висвітлення, можна назвати пошук стратегій, які допоможуть студентам опанувати відповідні знання й розвинути фонологічну компетенцію в умовах, коли зворотний зв'язок від викладача неможливий в реальному часі, коли відкладена корекція помилок може швидко призвести до їхнього «скам'яніння» (fossilization). Мета статті – розглянути особливості навчання фонетики англійської мови онлайн та запропонувати напрямок для стратегії дистанційного навчання фонетики англійської мови для студентів ЗВО.

Знання і навички з фонетики англійської мови є складовою комунікативної мовленнєвої компетенції, зокрема, її лінгвістичного компонента, при цьому «знання можуть бути усвідомлені і чітко виражені або ж ні» [1, с. 30]. Вибір форм, методів, технологій у навчанні фонетики може спиратися на загальні фонетичні здібності та вміння/навички, а фонологічна компетенція складається з навичок перцепції та продукції звукових одиниць мови, просодії, змін фонем у зв'язному мовленні та ряду інших [1, с. 173-175]. Навчання фонетики студентів, які вивчають англійську мову як іноземну ґрунтується на ідеї навчити студентів не звучати як носії мови, але дати їм чітке уявлення про те, як працює вимова англійської мови, щоб вони могли використати ці знання у власному спонтанному мовленні та звучати зрозуміло для слухача [3, с. 46].

Для перших двох рівнів таксономії Блума, запам'ятовування та розуміння, варто застосовувати стратегії запам'ятовування, завдяки яким студенти зберігатимуть інформацію в пам'яті та зможуть пов'язати її з наявними знаннями, та когнітивні стратегії, націлені на обробку, структурування та використання мовних одиниць [3, с. 47]. У стратегії запам'ятовування, націленої на формування елементів фонологічної компетенції, одну з ключових ролей відіграє багаторазове слухання та імітування зразків мовлення, а найголовнішим завданням організації навчання фонетики онлайн стає пошук таких ресурсів, які дадуть змогу викладачеві фасилітувати навчання фонетики, здійснюване не в аудиторії. Критеріями для вибору ресурсів для слухання стають стандарт вимови мовця: переважно, студенти починають навчатися британської вимови, RP, і поступово знайомляться з особливостями інших стандартів та діалектів, а також акцентів. Найкращими для слухання та імітування є онлайн-словники, як macmillandictionary, та навчальні ресурси BBC Learning English, зокрема, BBC Pronunciation Tips, де студенти не тільки слухають, імітують вимову окремих фонем, слів з цими фонемами, але й опановують фонетичну транскрипцію IPA.

Оскільки доступ до інтернету пропонує студентам великий вибір ресурсів, що вони можуть слухати вимову як носіїв, так і не-носіїв англійської мови, і тут важливого значення для навчання набуватимуть стратегії так званого неформального навчання, яке контролює той, хто навчається, і яке відбувається поза навчальним планом та контекстом. Таке навчання часто відбувається для

задоволення і може бути несистемним і неструктурованим [5]. Тому важливо доповнити подібні форми роботи такими онлайн-інструментами, які дадуть можливість перевірки та корегування вимови. Наприклад, інструмент, який може ідентифікувати та аналізувати людську мову, як ELSA або DuoLingvo. Обмеженням цього ресурсу, який може вказувати на неправильно вимовлені слова і навіть відстежувати прогрес у навчанні, є те, що не всі його функції доступні безоплатно.

Деякі мобільні додатки пропонують можливість паралельно з тренуванням вимови вивчати й міжнародний фонетичний алфавіт, як, наприклад, Say It App. Як показують результати навчання студентів спеціальності «Прикладна лінгвістика», запам'ятовування та використовування символів IPA може становити значні труднощі для студентів. Вищевказані засоби дозволяють організувати форми роботи з навчання фонетики для рівнів «запам'ятовування» та «розуміння».

Для рівня розуміння та частково застосування достатньо ефективними можуть стати ресурси, які дають можливість викладачеві створювати ігри та завдання для перевірки. Однак, самих ігор не достатньо, потрібні такі ресурси, за допомогою яких можна записати мовлення студента та оцінити його максимально близько в часі до продукування. Одним із засобів для цього може стати Sensay App, на якому викладачі можуть самі створювати завдання для студентів, а студенти записувати виконані завдання.

Попри численні переваги, які можуть надати мобільні застосунки та платформи для навчання фонетики, слід відзначити їхні недоліки: студентам може знадобитися час на опанування ресурсом, обмежені можливості безплатних версій можуть не надавати доступ до всіх функцій, що призведе до неповного циклу роботи над матеріалом, технічні труднощі та перебої в доступі до інтернету чи відсутність електроенергії теж можуть додати когнітивного навантаження в завдання і призвести до зниження мотивації студента. Утім, комплексність і системність стратегій навчання фонетики, до розробки яких викладачам варто залучати студентів, даючи завдання, в першу чергу, відрефлексувати попередній досвід вивчення фонетики, інвентаризувати вже наявні знання та загальні стратегії навчання інших аспектів англійської мови, допоможуть створити більш ефективні способи навчання фонетики англійської мови дистанційно. Стратегії навчання мови, в які входять стратегії навчання фонетики, мусять бути націленими на цілісне формування мовних компетенцій, а не лише на тренування окремих навичок: у процесі навчання фонетики суто фонетичні вміння неможливо виділити в окрему систему, а тому навчання фонетики вимагатиме від студентів розумової обробки мови та мовної інформації в цілому [4, с. 58]. Чіткі принципи відбору неформального автентичного навчального матеріалу, способи роботи з ним, фіксація результатів, формативне оцінювання

та надання зворотного зв'язку становлять, на нашу думку, основу комплексної стратегії навчання фонетики онлайн.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Наук. ред. українського видання доктор пед. наук, проф. С.Ю.Ніколаєва. К. : Ленвіт, 2003. 273с.

2. Bangkom, K., & Sukavatee, P. (2021). Effects of oracy building instruction via blended-learning environment on Thai students' metacognitive awareness and oracy skills // LEARN Journal: Language Education and Acquisition Research Network, 14(1), 240-293.

3. Himdad A. Muhammed, Dlakhshan Y. Othman (2028). Assessing the Impact of Pronunciation Learning Strategies on Kurdish EFL Learners' Pronunciation Accuracy. *Koya University Journal of Humanities and Social Sciences (KUJHSS).* Volume 1, Issue 1, 2018. doi: 10.14500/kujhss.v1n1y2018.pp46-56

4. Mauricio Véliz-Campos (2018). Pronunciation Learning Strategies, Aptitude, and Their Relationship with Pronunciation Performance. *Pre-service English Language Teachers in Chile. Iranian Journal of Language Teaching Research* 6(2), (July, 2018), 57-76.

5. Wagdi Rashad Ali Bin-Hady and Nasser Omer Mubarak Al-Tamimi (2020). *Learning and Teaching in Higher Education: Gulf Perspectives.* Published by Emerald Publishing Limited. DOI 10.1108/LTHE-09-2020-0037.

Наталія Лихошвед
старший викладач кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки
(Державний університет «Житомирська політехніка»)
Олена Свисюк
старший викладач кафедри педагогічних технологій та мовної підготовки
(Державний університет «Житомирська політехніка»)

ОСОБЛИВОСТІ СУЧАСНОГО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА

Сучасні тенденції у перекладознавстві та зміни які відбуваються на ринку перекладацьких послуг призводять до появи нових видів перекладу, які відрізняються від традиційних підходів та які представляють перед перекладачем нові вимоги та виклики.

Переклад – важливий спосіб пізнавальної діяльності, у перебігу якої відбувається перенос текстів, смислів, концепцій з одного культурного контексту до іншого.